

Sygnatura akt V GUp 105/21

POSTANOWIENIE

L., dnia 20 kwietnia 2022 r.

Sąd Rejonowy w Legnicy V Wydział Gospodarczy w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Edyta Zaczowska

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2022 r. w Legnicy

na rozprawie

w postępowaniu upadłościowym M. K. jako osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej

w przedmiocie wniosku Syndyka Masy Upadłości

o umorzenie postępowania upadłościowego

postanawia:

umorzyć postępowanie upadłościowe M. K..

UZASADNIENIE

W piśmie z dnia 15 lutego 2022 r. Syndyk Masy Upadłości M. K. wniósł o umorzenie postępowania upadłościowego – na mocy art. 491¹⁰ ust. 2 Prawa upadłościowego.

W uzasadnieniu wniosku Syndyk wskazał, że upadła złożyła wniosek o wyłączenie z masy upadłości lokalu mieszkalnego położonego w G., w którym zamieszkuje wraz z 74-letnią matką, lecz wniosek został oddalony, natomiast zażalenie na orzeczenie w tym przedmiocie podlegało odrzuceniu. Syndyk zaznaczał, że powinien podjąć czynności zmierzające do zbycia wskazanej nieruchomości, co jest niemożliwe z uwagi na zamieszkiwanie w lokalu matki upadłej, która nie zamierza się dobrowolnie wyprowadzić. Syndyk podkreślał, że brak jest narzędzi pozwalających na przejęcie lokalu mieszkalnego. W ocenie Syndyka nie jest możliwe przeprowadzenie likwidacji masy upadłości, a tym samym kontynuowanie postępowania.

Upadła, będąc zobowiązaną do zajęcia stanowiska w sprawie treści wniosku nie złożyła wyjaśnień.

Sąd zważył, co następuje:

- Art. 491¹⁰ [Umorzenie postępowania] ust. 2
- Orzeczenia: nietezowane 4

Zgodnie z treścią art. 491¹⁰ ust. 2 Prawa upadłościowego (dalej Pr. Up.) jeżeli upadły nie wskaże lub nie wyda syndykowi całego majątku, niezbędnych dokumentów lub w inny sposób nie wykonuje ciężących na nim obowiązków, sąd, z urzędu albo na wniosek syndyka lub wierzyciela, po wysłuchaniu upadłego, syndyka, a w razie potrzeby także wierzycieli, umarza postępowanie, chyba że uchybienie przez upadłego ciężącym na nim obowiązkom nie jest istotne lub przeprowadzenie postępowania jest uzasadnione względami słuszności lub względami humanitarnymi.

Umorzenie postępowania upadłościowego oznacza, że nie zostaną osiągnięte jego zasadnicze cele. Zob. R. A., N. upadłość konsumencka. Poradnik, s. 121 i n. W przypadku upadłości konsumenckiej jest to cel w postaci zaspokojenia wierzycieli (zasadniczy cel z punktu widzenia interesów wierzycieli) i oddłużenia upadłego (zasadniczy cel z punktu

widzenia interesów upadłego). Wymaga w tym miejscu podkreślenia okoliczność, że cel najpełniejszego zaspokojenia wierzycieli i oddłużenia dłużnika to w ogólnym zarysie cele względem siebie przeciwstawne. Konstrukcja przepisów o upadłości konsumenckiej jest pewnym kompromisem pomiędzy tymi celami. O ile cel zaspokojenia wierzycieli może być realizowany poza postępowaniem upadłościowym w ramach egzekucji sądowej albo egzekucji administracyjnej, o tyle drugi z celów postępowania w postaci przymusowego oddłużenia dłużnika może zostać zrealizowany tylko w ramach upadłości konsumenckiej.

Na skutek ogłoszenia upadłości konsumenckiej upadły dłużnik traci ex lege „prawo zarządu oraz możliwość korzystania z mienia wchodzącego do masy upadłości i rozporządzania nim” i zobowiązany jest „wskazać i wydać syndykowi cały swój majątek, a także wydać dokumenty dotyczące jego działalności, majątku oraz rozliczeń, w szczególności księgi rachunkowe, inne ewidencje prowadzone dla celów podatkowych i korespondencję”; zobowiązany jest ponadto „udzielać sędziemu-komisarzowi i syndykowi wszelkich potrzebnych wyjaśnień dotyczących swojego majątku” (...) (art. 57 ust. 1–2 i art. 75 ust. 1 Pr.Up). Niewykonanie któregośkolwiek ze wskazanych obowiązków pociąga za sobą z reguły umorzenie postępowania. Rozwiązanie to jest usprawiedliwione faktem, że dłużnik nie jest zobowiązany do złożenia wniosku, lecz zgłasza go proprio vigore, wyłącznie we własnym interesie.

Sąd z całą stanowczością podziela pogląd reprezentowany w doktrynie, że możliwość oddłużenia niewypłacalnego dłużnika należy postrzegać jako dobrodziejstwo ustawodawcy, które przysługuje jedynie dłużnikom rzetelnym, a więc m.in. takim, którzy należycie wypełnią swoje obowiązki narzucone im niniejszymi przepisami ustawy. Obowiązki upadłego po ogłoszeniu upadłości sprowadzają się głównie do:

1. wskazania i wydania syndykowi całego swojego majątku i niezbędnych dokumentów (art. 57 ust. 1 pr. up.);
2. udzielania sędziemu-komisarzowi i syndykowi wszystkich potrzebnych wyjaśnień dotyczących swojego majątku (art. 57 ust. 2 pr. up.);
3. nieopuszczania terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z postanowieniem sędziego-komisarza (art. 57 ust. 3 pr. up.);
4. wykonywania planu spłaty;
5. takiego postępowania, aby swoimi czynnościami prawnymi dotyczącymi majątku nie pogorszyć zdolności do wykonania planu spłaty wierzycieli;
6. składania sądowi corocznie, do końca kwietnia, sprawozdania z wykonania planu spłaty wierzycieli za poprzedni rok kalendarzowy.

Brak należytego wykonywania powyższych obowiązków może być przesłanką umorzenia postępowania upadłościowego.

W ocenie Sądu w przedmiotowej sprawie zaistniała przesłanka skutkująca umorzeniem postępowania upadłościowego, a mianowicie upadła nie wydała syndykowi całego majątku. Sąd uznał za wiarygodne wyjaśnienia Syndyka, który podawał, że niemożliwe jest podjęcie czynności zmierzających do zbycia nieruchomości stanowiącej własność upadłej z uwagi na zamieszkiwanie w lokalu matki upadłej, która nie zamierza się dobrowolnie wyprowadzić. Jak słusznie również zauważył Syndyk brak jest narzędzi pozwalających na przejęcie lokalu mieszkalnego, a więc w konsekwencji nie jest możliwe przeprowadzenie likwidacji masy upadłości, a tym samym kontynuowanie postępowania.

Jednocześnie należy wskazać, że w sprawie nie zachodziły żadne przesłanki umożliwiające odstąpienie od umorzenia postępowania upadłościowego, a mianowicie, że uchybienie przez upadłego ciążącym na nim obowiązkiem nie jest istotne lub przeprowadzenie postępowania jest uzasadnione względami słuszności lub względami humanitarnymi.

Względy słuszności i względy humanitarne to pojęcia, które odsyłają do pozaprawnych podstawowych wartości moralnych, tj. uczciwości, bezstronności, dobrych obyczajów, sprawiedliwości społecznej, człowieczeństwa czy podstawowych praw człowieka. W ocenie Sądu nie było możliwe zastosowanie zasad słuszności wobec upadłej, która nie doprowadziła do opróżnienia lokalu mieszkalnego, który jest jedynym składnikiem majątku pozwalającym na spłatę wierzycieli w jakimkolwiek stopniu, i stanowi jednocześnie majątek o znacznej wartości. Sąd nie znalazł również podstaw do zastosowania zasad humanitaryzmu. W okolicznościach niniejszej sprawy, a zwłaszcza faktu, że upadła nie wydała Syndykowi majątku o znacznej wartości, nie sposób uznać ją za osobę biedną i niewypłacalną w powodu niezawinionych okoliczności. Również stan psychiczny upadłej nie może stanowić wyjątkowej okoliczności, uzasadniającej zastosowanie zasad humanitaryzmu. W ocenie Sądu okoliczność ta jest podnoszona przez upadłą w celu uzyskania dla siebie korzystnego rozstrzygnięcia (zarówno w postępowaniu o ogłoszeniu upadłości jak i w niniejszym postępowaniu).

W ocenie Sądu umorzenie postępowania stanowi w tej sytuacji adekwatną reakcję na stwierdzone naruszenie przez dłużnika (upadłego) obowiązków prawnych, które obciążały go w związku ze złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości i prowadzonym w tym przedmiocie postępowaniem.